

jeg kan aflægge Vidnesbyrd om, at Drengene kunne forstaa Systemet. Er Befolkningen først tilstrækkelig forberedt, saa tror jeg, at vi, og det om ikke alt for mange Aar maa komme til at indføre et System, der paa heldig Maade vil afløse det brogede og blandede System, vi nu have, og som saa Mange af dem, der ere saa bange for det nye System, dog neppe kjende helt tilbunds, og som i det Hele vistnok kun meget faa isørigt kjende helt igjennem. — Jeg kan derfor kun ønske, at det nærværende Lovforslag maa blive henviist til et Udvalg, for at ogsaa derigjennem en Forberedelse af Sagen og videre Udførelse af Tanken kan komme til at foreligge.

J. Madsen: Det ærede Medlem for Ribebyens 4de Valgkreds (Scharling) udtalte en stærk Kritik over vore nuværende Maal- og Vægtforhold og sammenlignede dem med det System, der er foreslaaet i det foreliggende Forslag; men det forekommer mig, at han var temmelig haard i sin Bedømmelse af det nuværende Maal- og Vægtsystem her i Landet. Han udtalte for Exempel, at der ved Salg af Korn vilde være vundet saa Meget ved at gaa over til Meterystemet; men han maa dog indrømme, at et Kilogram er to Rind, og at man baade i England og Lybftland i Handel og Wandel har vænnet sig til at beregne baade Korn og endogsaa levende Kreaturer efter Vægt og saa bestemme Prisen efter hvert 100 Pund. Der har man allerede Litalsberegningen i det System, som vi nu bruge her i Landet. Selv om man faar Vægtsystemet med Kilogrammer, forandrer det slet ikke det Allermindste, om man sælger efter et halvt Kilogram eller et Rind; det bliver ganste det Samme. Det ærede Medlem talte ogsaa meget om 6 Enheder i de forskjellige Løndemaal, vi havde. Jeg tror dog ikke, det er mere end 3 Enheder, som ere lovlige og bestemte i Kubitfod, og selv om vi gaa over til Meterystemet, omtales der i Loven kun Liter, og jeg ser ikke noget større Maal, inden vi komme til Tons, og der er dog et stort Spring mellem en Liter og en Ton, saa det synes mig, det er ligesaa urimeligt, naar vi skulle bruge større Maal, at bruge Liter og Ton som at bruge Skjæppe og Lønne, eller i flydende Maal dels Anker og Lønne, dels Fjerdingen og Lønne. Jeg kan ikke rigtig indse, at der er nogen stor Lettelse forbunden dermed; thi naar man for Exempel skulde levere 2 Lønner og 6 Skjæpper Korn, hvorledes skulde man saa maale det, naar man kun har Liter og Tons? Skulde man saa virkelig staa og udmaale det i Liter? Det synes mig derfor at være en stor Mangel, at der ikke er flere Enheder mellem Liter og Tons. Hvad det ærede Medlem talte om Læster, kan jo ikke hjælpe derpå, at vi skulle springe fra Liter til Ton. Hvad Besværet angaar, finder jeg heller ikke, at den ærede sidste Taler (M. Sen-

sen, Aarhus Amts 3die Valgkreds) har nogen stor Ret til at sige, at det bliver saa let for Enhver at regne med det nye System; thi naar man for Exempel kjøber 7 Meter Tøi og skal give 69 Dre for hver Meter, synes jeg ikke, der er nogen sienssynlig Lettelse ved at bruge Meterystemet eller det nye Møntsystem fremfor det gamle System. Skulde man virkelig have saadan forstrækkelig stor Lettelse af det nye System, maatte man ved Lov bestemme, at ingen Handel maa afsluttes i andre Læl, end at 5 eller 10 Kunde gaa op deri; thi i modsat Fald bliver det nye System i mangfoldige Tilfælde slet ikke nogen Lettelse. — Der er imidlertid rigtignok en Omstændighed ved den nye Lov, der for mig er den afgjørende, og som flere Talere have omtalt, og det er netop Lvaengen. Det er Hovedpunktet i Loven; thi der er jo Ingen, der forbyder de Handelende at sælge efter Meterystemet; naar deres Kunder ønske at modtage efter dette System, kunne de jo godt bruge det efter den Lovgivning, vi nu have. I Tilfælde af, at der skulde blive Spøgsmaal om Betalingen, kunde det maaske være vanskeligt nok for de Handelende at faae deres Ret, naar de have solgt i Metermaal; men til ærlige Kunder, mener jeg, kunne de Handelende godt sælge efter Meterystemet, naar Kunderne ønske at modtage deres Varer derefter, og saa kunne de paa den anden Side sælge efter det nuværende System til de Kunder, der ønske at modtage efter det. Vi have hidtil især i Handel og Wandel været i høi Grad fri for at blive besværede med unødvendige Lovbestemmelser, men jeg kan ikke se rettere, end at her kommer der Lvang ind paa et Omraade, hvor den ikke tidligere har været saa stærk, skjøndt jeg gjerne skal indrømme, at uden Lvang betyder Loven Ingenting. Denne Lvang begrundes jo nu rigtignok derved, at det skal være en europæisk Nødvendighed; men endnu kan jeg dog ikke indse, at den skulde være bleven en saadan almindelig europæisk Nødvendighed, at der deri skulde ligge nogen Grund for os til saa hurtigt at gaa ind paa den tvungne Indførelse af dette System. Lad os først se, hvad England, Amerika og Rusland ville gjøre derved, om de ville modtage det franske Meterystem, saa er der altid Tid for os til at gaa med. Ligesom vi havde en saa forstrækkelig Hast med at gaa ind paa det nye Møntsystem, at vi ikke kunne give Tid til vi fik Lybftland og flere Lande med, saaledes skulle vi nu her prøve paa at gjøre et Spring i Utide. Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lauher) kaldte det et revolutionært Skridt, det vil jeg just ikke kalde det, skjøndt det kan være revolutionært nok for Mange at skulle omgaaes med disse Læl og Beregninger. Jeg finder heller ikke, det er heldigt, at der i §§ 8 og 9 er gjort forskellige Beregninger med at omsætte det ene System til det andet, og desuden gjøres der jo ogsaa i § 7 gjældende, at de gamle Væterestaber efter Loven